

342.53(497.11)

ЖКЧ.

ЗАКОНИ

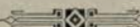
О

ПОВЛАСТИЦАМА

ДОНЕТИМ

У ПРВОМ РЕДОВНОМ САЗИВУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

ЗА 1. ОКТОВАР 1906.

БЕОГРАД

ШТАМПАНО У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

1907.

ЦЕНА 0.50 ДИН.

55 $\frac{1}{90}$

Уведен у нови инвентар бр. ~~1788~~

1 јуни 1942 год.

ЗАКОНИ

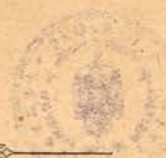
о

ПОВЛАСТИЦАМА

ДОНЕТИМ

У ПРВОМ РЕДОВНОМ САЗИВУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

ЗА 1. ОКТОБАР 1906.

БЕОГРАД

ШТАМПАНО У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

1907.

Уредено у нови инвентар бр. _____
1 Јануара 1942 год.
Београд.

МИ
ПЕТАР I
по милости Божјој и вољи народној
Краљ Србије

ПРОГЛАШУЈЕМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НА-
РОДНА СКУПШТИНА, САЗВАНА У РЕДОВАН САЗИВ ЗА 1906. ГОДИНУ,
РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО:

ЗАКОН

О

повластици Уроша Милошевића и синова на фабричку производњу
зејтина од кукуруза, буковог жира и т. д.

који гласи:

Члан 1.

Урошу Милошевићу и синовима даје се по-
властица на десет година да може у границама
Краљевине, а са олакшицама које се предвиђају
у овом закону, фабричким начином производити
зајтин од кукуруза, буковог жира и т. д.

Члан 2.

Повластичарима се дозвољава да могу за
за време од десет година слободно од царине и
свију изгредних уакса, које се на царинарницама

Бр. 36236

плаћају, увозити машине и све оно, што служи за инсталирање и рад предузећа чега у земљи нема.

Члан 3.

Дозвољава се повластичарима за време од 10 година слободан извоз њихових фабричких производа од царине и узгредних такса, које се на царинарницама наплаћују.

Но за сваку извозну експедицију оваквих производа повластичари су дужни поднети царинарници уверење надлежне општинске власти о томе, да су ови производи израђени у њиховој фабрици.

Члан 4.

Повластичари се за време од 10 година ослобођавају од непосредних пореза, пореза на обрт и приреза на принос овог предузећа.

Члан 5.

Повластичарима се даје право на употребу воде ради произвођења и употребе електричне снаге само за ово предузеће придржавајући се при томе прописа из закона о водама и закона о потпомагању домаће индустрије.

Члан 6.

Повластичарима се дозвољава сеча потребне за ово предузеће грађе у државним шумама по такси.

Члан 7.

Повластичари су дужни положити кауцију од 5000 динара у вредећим државним папирима благајни Министарства Народне Привреде за сигурност остварења напред побројаних обавеза,

која ће им се вратити кад комисија утврди да су испунили све услове прописане овом повластицом.

Кауцију дужни су положити у року од месец дана, од кад ова повластица почне важити.

Члан 8.

Повластичарима се смањује на српским државним железницама подвозна цена за 25% испод тарифе за пренос грађе, машина, њихових делова, справа, алата, сировина, полупрерађевина и свега осталог, што је потребно за грађење, уредбу, и рад подuzeћа; а тако исто и за пренос њихових прерађевина кад их из земље извозе. Но подвознина ни у ком случају не може сићи испод режијских трошкова.

Члан 9.

Повластичари су дужни уложити у подuzeће најмање 50.000 динара.

Члан 10.

Повластичари су дужни придржавати се свију закона и прописа, који буду важили о фабрикама и фабричким радњама, а тако исто придржавати се се и свију полициско-санитетских прописа.

Постројење се мора тако поставити и машине точкови и каиши оградити да би се отклонила свака могућност повреда, сакаћења, унесрећења и смртних случајева.

Члан 11.

Повластичари су дужни у року од прве две године своју фабрику потпуно уредити.

По истеку двогодишњег рока, Министар Народне Привреде одредиће на трошак повластичара стручну комисију да прегледа подuzeће

и оцени да ли оно одговара свима условима из овога закона.

Члан 12.

Повластичари су дужни Фонду за обезбеђење радника и њихових породица на случај болести, смрти и онеспособљења месечно улагати улоге прописане законом о подизању домаће индустрије (чл. 5. тач. д.) а док се не донесе нарочити закон о осигурању радника, фондовски ће се новац, у колико се не изда на лечење и лекове, полагати Управи Фонда сваког месеца на име Фонда за осигурање радника.

Нарочита правила за извршење овог члана прописаће Министар Народне Привреде.

Члан 13.

Поред трговачких књига о којима говори глава II. трговачког законика, повластичари су дужни водити још и уредне књиге о увозу свега материјала, потребног за рад и прераду у подuzeћу, и о утрошку његовом.

Члан 14.

У циљу сталног надзора над овом фабриком односно вршења овог закона, Министар Народне Привреде може наређивати повремено преглед овог повлашћеног подuzeћа и тражити од њега тачне податке, потребне за преглед стања и рада његовог.

Члан 15.

Повластичари не могу без одобрења Министра Народне Привреде пренети ову повластицу ни на ког другог, осим на своје законите наследнике.

Члан 16.

Повластица ова престаје важити:

1.) кад јој истече рок од десет година, рачунајући од дана њеног ступања у живот;

2.) ако повластичари ма коју од прописаних обавеза не испуне после прве опомене у остављеном року, који не може бити мањи од месец дана, нити дужи од шест месеци;

3.) ако повластичари ову повластицу пренесу на другог без одобрења Министра Народне Привреде; и

4.) ако повластичари у својој фабрици обуставе радњу на више од годину дана, а ово не буду могли оправдати таквим разлозима, које би им Министар Народне Привреде по саслушању Привредног Савета уважио.

Члан 17.

Ако одређени комесари на основи декларација и књига утврде, да су повластичари предмете, од којих су ослобођени плаћања царине и царинских такса, другом уступили, а нису употребили у својој фабрици, Министар Народне Привреде казниће их у корист државне касе десетогубом таксом, коју би иначе на царинарници платили, да нису били овим законом ослобођени од ових царинских такса.

Члан 18.

Овај закон ступа у живот пети дан пошто се обнародује.

Препоручујемо Нашем Министру Народне Привреде да овај закон обнародује, свима Нашим Министрима да се о извршењу његову старају; властима пак заповедамо да по њему по-

ступају а свима и свакоме да му се поко-
равају.

20. новембра 1906. год.
у Београду.

П Е Т А Р С. Р.

(М. П.)

Видео и ставио државни печат
чувар државног печата,
Министар правде,

Д-р. Мил. Р. Веснић С. Р.

Председник Министарског Савета,
Министар иностраних дела,

Ник. П. Пашић С. Р.

Министар
просвете и црквених послова,

Анд. Николић С. Р.

Министар правде,

Д-р. Мил. Р. Веснић С. Р.

Министар војни,
генерал,

Р. Путник С. Р.

Министар финансија,

Д-р Л. Пачу С. Р.

Министар
унутрашњих дела,

Стој. М. Протић С. Р.

Министар
Народне Привреде,

К. Стојановић С. Р.

Министар грађевина,

Ј. Станковић С. Р.

МИ
П Е Т А Р I

по милости Божјој и вољи народној
Краљ Србије

ПРОГЛАШУЈЕМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НА-
РОДНА СКУПШТИНА, САЗВАНА У РЕДОВАН САЗИВ ЗА 1906:
ГОДИНЕ, РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО

ЗАКОН

О

повластици Милана А. Поповића, Мике Станковића, Горче Костића и
Лазара Јовановића, индустријалаца из Лесковца, за фабрикацију
вунених тканина и плетива

који гласи:

Члан 1.

Милану А. Поповићу, Мики Станковићу, Горчи
Костићу и Лазару Јовановићу, из Лесковца, даје
се повластица на десет година да могу у гра-
ницама Краљевине, а са олакшицама које се
предвиђају у овом закону, фабричким начином
производити гајтан и вунене тканине с тим, да
се овим ни у колико не ограничава производња
гајтана и вунених тканина у земљи.

Члан 2.

Повластичарима се дозвољава да могу за
време од десет година слободно од царине и

свију узгредних такса, које се на царинарницама плаћају, увозити:

а) сву потребну машинерију, машинске делове и кајишеве за машине;

б) сировину потребну за прераду у подuzeћу, коју не би могао у земљи набавити;

в) фарбарију и хемикалије потребне за обраду прерађевина; и

г) минерално и биљно уље за машинерију и машћење вуне.

Члан 3.

Дозвољава се повластичарима, за време од десет година, слободан извоз њихових фабричких производа од царине и узгредних такса, које се на царинарницама наплаћују.

Но за сваку извозну експедицију оваквих производа повластичари су дужни поднети царинарници уверење надлежне општинске власти о томе, да су ови производи израђени у њиховој фабрици.

Члан 4.

Повластичари се, за време од десет година, ослобођавају од плаћања пореза и државних приреза на фабричку радњу.

Члан 5.

Повластичарима се смањује на српским државним железницама подвозна цена са 25% испод тарифе за пренос грађе, машина и њихових делова, сирава, алата, сировина, полупрерађевина и свега осталог што је потребно за грађење, уредбу и рад подuzeћа; а тако исто и за пренос његових прерађевина кад их из земље извози. Но подвознина ни у ком случају не може бити испод режијских трошкова.

Члан 6.

Повластичари су дужни уложити у подuzeће најмање 200.000 динара.

Члан 7.

Повластичари су дужни придржавати се свију закона и прописа који буду важили о фабрикама и фабричким радњама, а тако исто придржавати се и свију полициско-санитетских прописа.

Постројење се мора тако поставити и машине, точкови и кајиши оградити, да би се отклонила свака могућност повреда, сакаћења, унесрећења и смртних случајева.

Члан 7 а.

Повластичари су дужни положити кауцију у суми од пет хиљада динара у вредећем државним папирима, благајни Министарства Народне Привреде, за сигурност остварења обавеза, предвиђених у чл. 8. овог закона, која ће им се вратити кад комисија утврди да су испунили услове.

Ову кауцију дужни су положити у року од месец дана, од када ова повластица почне важити.

Члан 8.

Повластичари су дужни у року од прве три године своју фабрику потпуно уредити.

По истеку трогодишњег рока, Министар Народне Привреде одредиће на трошак повластичара стручну комисију да прегледа подuzeће и оцени да ли оно одговара свима условима из овог закона.

Члан 9.

Повластичар су дужни у фабрици имати најмање половину радника српских држављана.

Члан 10.

Повластичари су дужни фонду за обезбеђење радника и њихових породица на случај болести, смрти и онеспособљења месечно улагати улоге, прописане законом о подизању домаће индустрије (чл. 5. тач. д) а док се не донесе нарочити закон о осигурању радника фондовски ће се новац, у колико се не изда на лечење и лекове, полагати Управи Фондова сваког месеца на име фонда за осигурање радника.

Нарочити правилник за извршење овог члана прописаће Министар Народне Привреде.

Члан 11.

Поред трговачких књига, о којима говори глава II трговачког законика, повластичари су дужни водити још и уредне књиге о увозу свега материјала, потребног за рад и прераду у подузећу, и о утрошку његовом.

Члан 12.

У циљу сталног надзора над овом фабриком односно вршења овог закона Министар народне привреде може наређивати повремени преглед овог повлашћеног подузећа, и тражити од њега тачне податке о целокупном раду и развоју његовом.

Повластичари су дужни министровом комесарима показати све просторије, прибор и књиге подузећа и ставити на расположење све податке потребне са преглед стања и рада његовог.

Члан 13.

Повластичари не могу без одобрења Министра Народне Привреде пренети ову повластицу ни на ког другог, осим на своје законите наследнике.

Члан 14.

Повластица ова престаје важити :

1. кад јој истече рок од десет година рачунајући од дана њеног ступања у живот ;

2. ако повластичари ма коју од прописаних обавеза не испуне после прве опомене у остављеном року, који не може бити мањи од месец дана, нити дужи од шест месеци ;

3. ако повластичари ову повластицу пренесу на другог без одобрења Министра Народне Привреде ; и

4. ако повластичари у својој фабрици обуставе радњу на више од годину дана, а ово не буду могли оправдати таквим разлозима, које би им Министар Народне Привреде по саслушању Привредног Савета уважио.

Члан 15.

Ако одређени комесари на основи декларација и књига утврде, да су повластичари предмете од којих су ослобођени плаћања царине и царинских такса другом уступили, а нису употребили у својој фабрици, Министар Народне Привреде казниће их у корист државне касе десетогубом таксом коју би иначе на царинарници платили, да нису били овим законом ослобођени од ових царинских такса.

Члан 16.

Овај закон ступа у живот пети дан пошто се обнародује.

Препоручујемо Нашем Министру Народне Привреде да овај закон обнародује, свима Нашим Министрима да се о извршењу његовом старају, властима пак заповедамо да по њему

поступају, а свима и свакоме да му се поко-
равају.

20. новембра 1906. год.
у Београду.

П Е Т А Р С. Р.

(М. П.)

Видео и ставио државни печат,
чувар државног печата,
Министар правде,

Д-р. Мил. Р. Веснић С. Р.

Председник
Министарског Савета,
Министар Иностранних Дела,

Ник. П. Пашић С. Р.

Министар
просвете и црквених послова,

Анд. Николић С. Р.

Министар правде,

Д-р. Мил. Р. Веснић С. Р.

Министар војни,
генерал,

Р. Путник С. Р.

Министар финансија,

Д-р. Л. Пачу С. Р.

Министар
унутрашњих дела,

Стој. М. Протић

Министар
народне привреде,

К. Стојановић С. Р.

Министар грађевина,

Ј. Станковић С. Р.

МИ
П Е Т А Р I

по милости Божјој и вољи народној
Краљ Србије

ПРОГЛАШУЈЕМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НА-
РОДНА СКУПШТИНА, САЗВАНА У ПРВИ РЕДОВАН САЗИВ ЗА 1906.
ГОДИНУ, НА СXXXIX РЕДОВНОМ САСТАНКУ 7. ЈУНА 1907. ГОД.
РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО :

ЗАКОН

О

ПОВЛАСТИЦИ ЕНГЛЕСКО-СРПСКОГ ТРГОВАЧКОГ ДРУШТВА
ЛИМИТЕД ИЗ ЛОНДОНА

који гласи :

Члан 1.

Енглеско-Српском Трговачком Друштву Ли-
митед (The Anglo Servian Trading Company Li-
mited) из Лондона, које представља г. Едвард
Либман из Лондона, ради клања и савременог
прерађивања (конзервирања) свињског, говеђег
и осталог меса, конзервирања сваковрсних жи-
вотних намирница, као и ради прерађивања свију
споредних производа, који се добијају од заклате
стоке, даје се повластица која ће трајати 25 го-
дина, под следећим погодбама :

1.) Друштво има право да у Краљевини Србији
подигне :

а.) модерну кланицу и фабрику леда са свима припадностима, ради клања, сушења и прерађивања, (конзервирања) меса за извоз. У овој кланици клаће се: свиње, говеда, овце и живина;

б.) фабрику ради производње конзерва од меса, рибе, воћа, поврћа и сокова од плодова у кутијама, лонцима и теглама у цељи извоза;

в.) фабрике ради топљења масти и ради производње сапуна, стеаринских и парафинских свећа, глицерина, уља за мазање и маргарина за извоз. За ову фабрикацију употребљаваће се они споредни производи, који се добијају од стоке заклате у кланици;

г.) житни млин искључиво за потребу овог предузећа.

2.) Предузеће се ослобођава царине и свију узгредних такса за увоз машина, машинских делова, зачина разних; дасака, буради, хартија за паковање, клинова и друге грађе и материјала и свега другога што је потребно за рад и устројство фабрике и њених припадности и повећање предузећа за прераду отпадака кланичних као и за израду разних производа предузећа, а којих у земљи нема.

3.) Друштво се ослобођава царине и свих узгредних такса, као и од плаћања државне трошарине на извоз свих прерађевина и производа предузећа.

4.) Друштво се ослобођава свих непосредних пореза, пореза на обрт и свих приреза и дажбина државних, окружних, среских и општинских на фабрике, њене припадности и њене производе, које ван земље извози.

5.) Друштву ће се давати потребна количина соли за предузеће са 50% јевтиније од тарифе по којој Управа Државних Монопола буде у даном времену со продавала:

6.) Друштву ће се подвозна цена на српским државним железницама смањити са 25% испод

тарифе за пренос свега потребног материјала, као: грађе, машина, машинских делова, справа, алата и свих предмета потребних за рад и устројство предузећа, а тако исто и за пренос његових прерађевина, кад их из земље извози, но само тако, да ово спуштање не иде испод режијских трошкова.

7.) Друштво ће угаљ потребан за фабрике добити са државних мајдана по цену колико државу стаје, пошто се претходно подмире државне потребе.

8.) Уступиће се друштву на бесплатно уживање 5 хектара разног државног земљишта, ако га држава буде имала онде, где се оно тражи.

9.) Друштву се дозвољава бесплатна сеча грађе у државним шумама (у близини његових фабрика) за подизање својих фабрика и станова за раденике као и за грађење путова и мостова потребних предузећу, придржавајући се при том прописа закона о шумама.

10.) Друштво ће имати право, да са државног земљишта вади бесплатно: камен, песак и шљунак, који су потребни његовом предузећу, а са општинског и приватног по закону о експроприацији.

11.) Друштво ће имати право да се служи водама из река или потока, који се буду нашли у близини његовога предузећа и то искључиво за ово предузеће, придржавајући се закона о водама и њиховој употреби.

12.) Друштво ће имати право да своје производе и прерађевине може продавати у земљи, носећи при том све дажбине којима су оптерећени и остали производи ове врсте који се у земљи троше, изузимајући маргарина, који Друштво не може у земљи продавати.

Члан 2.

Друштво се обвезује:

1. Да друштвени капитал износи најмање 1,500.000 динара

ЗАКОН О ПОВЛАСТИЦАМА

2. Да подигне зграде за кланицу најдаље у року од две године, а остале фабрике најдаље у року од три године, рачунајући од дана потписа повластице, и да у томе року почне рад у њима.

За гаранцију да ће Друштво у остављеном року од две године подићи кланицу и рад у њој почети, полаже благајни Министарства Народне Привреде суму од динара 50.000, која ће се Друштву вратити, ако кланица буде у горњем року готова и рад отпочне. У противном случају ова сума припаће држави. Друштво ће кауцију положити у српским државним хартијама, или готовом новцу у року од месец дана, од дана публикације овога закона.

3. Да ће у своме подuzeћу сваке године клати и прерађивати најмање 12 000 комада свиња.

4. Да ће после три године бити у подuzeћу најмање половина раденика српски држављани.

5. Ради јемства, да је сва стока, која се у предузећу прерађује, потпуно здрава, вршиће се надзор по прописима санитетско-ветеринарним.

Члан 3.

Друштву се одобрава подизање потребног обора и кантара ради куповања стоке од произвођача, придржавајући се закона о мерини.

Члан 4.

Дозвољава се Друштву да фабрику веже железничком пругом са пругом српске државне железнице о своме трошку, користећи се правом експропријације по закону.

Члан 5.

Држава ће ставити Друштву на расположење по могућству у свако време потребан број отворених или затворених вагона, као и вагона снаб-

девених са апаратима за расхлађивање, с тим да је Друштво дужно најмање петнаест дана раније поручити код државе потребан број вагона.

Члан 6.

Да би Друштво могло боље контролисати и јаче развијати рад појединих фабрика, оно ће имати право да поједине гране збога предузећа води у засебним самосталним одељењима, са самосталним обртним капиталом, и засебним књиговодством.

Члан 7.

На случај да, због оскудице у стоци и свињама због каквих заразних болести или иначе, друштво не би могло у земљи набавити довољно стоке и свиња за рад, онда ће друштво моћи, по претходном одобрењу од стране Министра Народне Привреде, клати мањи број но што је предвиђено чл. 2. тачка 3. овог закона.

Члан 8.

За време трајања ове повластице неће се никоме дати оваква или слична повластица за рејон од 10 километара, у кругу вароши Параћина где друштво намерава подићи своју кланицу или у кругу онога места, где Друштво буде своју кланицу подигло на случај да је не би подигло у Параћину. Друштво је дужно изјаснити се у року од месец дана по обнародовању ове концесије у ком месту намерава подићи кланицу, ако је не подигне у Параћину.

Члан 9.

Друштво прима на себе и следеће обавезе:

1. Да ову повластицу може пренети на другога само по одобрењу Министра Народне Привреде;

2. Да фонду за обезбеђење радника и њихових породица на случај болести, смрти и онеспособљења месечно полаже улоге прописане законом о подизању домаће индустрије (члан 5. тачка д.). А док се не донесе нарочити закон о осигурању радника фондovski ће се новац, у колико се не изда на лечење и лекове, полагати Управи Фондова свакога месеца на име „фонда за осигурање радника“.

Нарочити правилник за извршење овога члана прописане Министар Народне Привреде;

3. Да признаје надлежност српских судова за суђење свију спорова између њега и државе као и приватних, који потичу из послова овога предузећа у Србији;

4. Да тачно испуњава све законске ветеринарско-санитетске прописе;

5. Да поред трговачких књига, о којима говори глава 2. трговачког закона, води још и уредне књиге о увозу свега материјала потребног за рад и прераду у предузећу и о трошку његовом;

6. Да постројење мора тако поставити и машине, точкове и кајише оградити да би се отклонила свака могућа повреда сакаћења, унесрећења и смртних случајева.

7. Да раднике мора исплаћивати готовим новцем;

8. Да радницима, који су у његовим становама, мора отказ стана чинити најмање на месец дана раније.

Члан 10.

Ова повластица губи важност:

1. Кад се наврши 25 година, од дана њезина потписа;

2. Ако повластичар не испуни услове чл. 2. ове повластице;

3. Ако повластичар пренесе повластицу на другога без одобрења Министра Народне Привреде;

4. Ако повластичар у својој фабрици обустави радњу на више од годину дана, а ово не буде могао оправдати таквим разлозима које би му Министар Народне Привреде, по саслушању Привредног Савета, уважио.

Члан 11.

По истеку рокова, предвиђених тачком 2. чл. 2. овог закона, Министар Народне Привреде одредиће на трошак повлашћеног предузећа стручну комисију да прегледа предузеће и оцени да ли оно одговара свима условима из овог закона.

Члан 12.

У циљу сталног надзора над овим предузећем односно вршења овог закона, Министар Народне Привреде може наређивати поврени преглед овог повлашћеног предузећа и тражити од њега тачне податке о целокупном раду и развоју његовом.

Повлашћено предузеће дужно је министровим комесарима показати све просторије, прибор и књиге предузећа, и ставити на расположење све податке потребне за преглед стања и рада његовог

Члан 13.

Ако одређени комесари на основи декларација и књига утврде да је повлашћено предузеће предмете од којих је ослобођено плаћања царине и царинских такса другом уступило а није употребило у својој фабрици, Министар Народне Привреде казниће га у корист државне касе десетогубом таксом коју би иначе на царинарници платило да није било овим законом ослобођено од свих царинских такса.

Члан 14.

Овај закон ступа у живот пети дан пошто се обнародује.

Препоручујемо Нашем Министру Народне Привреде да овај закон обнародује, а свима Нашим Министрима, да се о извршењу његовом у колико се кога тиче, старају; властима пак заповедамо, да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покорављају.

20. јуна 1907. год.
у Београду.

П Е Т А Р с. р.

(М. П.)

Видео и ставио државни печат,
чувар државног печата,
Министар правде,

М. Трифковић с. р.

Председник
Министарског Савета,
Министар Иностранних Дела,
Ник. П. Пашић с. р.

Министар
Просвете и Црквених Послова,
Анд. Николић с. р.

Министар војни,
Почасни ађутант Њ. В. Краља,
генерал,
Р. Путник с. р.

Министар финансија
Д-р Л. Пачу с. р.

Министар
Народне Привреде,
К. Стојановић с. р.

Министар грађевина,
Јов. П. Јовановић с. р.

Министар Правде,
М. Трифковић с. р.

Министар
унутрашњих дела,
Наст. Н. Петровић с. р.

МИ
П Е Т А Р I

по милости Божјој и вољи народној

Краљ Србије

ПРОГЛАШУЈЕМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА, САЗВАНА У ПРВИ РЕДОВАН САЗИВ ЗА 1. ОКТОБАР 1906. ГОДИНЕ, НА СВОЈЕ СХЛIV РЕДОВНОМ САСТАНКУ ДРЖАНОМ 14. ЈУНА 1907. ГОДИНЕ, РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО:

ЗАКОН

О

**ПОВЛАСТИЦИ СРПСКОГ ЕЛЕКТРИЧНОГ АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА
„ОВЧАР И КАБЛАР“ У ЧАЧКУ**

који гласи:

Члан 1.

Српском Електричном Акционарском Друштву „Овчар и Каблар“ са седиштем у Чачку дају се ове повластице:

1. Слободан увоз за десет година од царине и свих узгредних такса, које се на царинарницама наплаћују: машина, делова машинских, оруђа, справа, цеви, трансформатора, таблоа, бакарне жице и друге изолаторе, носаче за исте, спроводне гвоздене диреке, пламене лампе, сијалице, угља за лампе и све остале справе потребне за рад као и материјал потребан за рад изолације, у колико се ови предмети за ово подузеће не

могу добити у земљи као производи домаће индустрије;

2. За десет година смањење на Српским Државним железницама подвозне цене за 25% испод тарифе за пренос грађе, машина и њихових делова, справа и алата, но подвознина не може сићи испод режиских трошкова.

3. За десет година сеча грађе по такси у државним шумама за грађење зграде, путова и мостова.

4. Ослобођење за време од пет година, рачунајући од дана потписа ове повластице од плаћања пореза и свих приреза: државних, окружних, среских и општинских.

Члан 2.

Српско Електрично Друштво „Овчар и Каблар“ дужно је уложити у ово подузеће најмање 500.000 динара.

Члан 3.

Друштво је дужно придржавати се свих закона и прописа, који буду важили о фабрикама и фабричким радњама, а тако исто придржавати се и свих полициско-санитетских прописа, као и закона о водама.

Постројење се мора тако поставити и машине, главне и споредне, точкови и каиши оградити, да би се отклонила свака могућност повреда, сакаћења, унесређења и смртних случајева.

Члан 4.

Друштво је дужно у року од три године своју електричну централу потпуно уредити.

По истеку трогодишњег рока, Министар Народне Привреде одредиће на трошак повлашћара стручну комисију да прегледа подузеће и

оцени: да ли оно одговара свима условима из овог закона.

Члан 5.

Друштво је дужно у овом свом подузећу имати најмање половину радника српских држављана.

Члан 6.

Повлашћичар је дужан фонду за обезбеђење радника и њихових породица на случај болести, смрти и онеспособљења месечно улагати улоге прописане законом о подизању домаће индустрије (чл. 5. тач. д.). А док се не донесе нарочити закон о осигурању радника, фондовски ће се новац, у колико се не изда на лечење и лекове, полагати Управи Фондова сваког месеца на име „Фонда за осигурање радника“.

Нарочити правилник за извршење овога члана прописаће Министар Народне Привреде.

Члан 7.

Поред трговачких књига о којима говори глава I трговачког законика повлашћичар је дужан водити још и уредне књиге о увозу свега материјала, потребног за рад у подузећу и о утрошку његову.

Члан 8.

У циљу сталног надзора над овим подузећем односно вршења овог закона, Министар Народне Привреде може наређивати повремено преглед овог повлашћеног подузећа и тражити од њега тачне податке о целокупном раду и развојку његову као и о употреби увезеног материјала.

Повлашћичар је дужан Министровом комесару показати све просторије, приборе и књиге

подузећа и ставити на расположење све податке потребне за преглед стања и рада његова.

Члан 9.

Повластичар не може без одобрења Министра Народне Привреде пренети ову повластицу ни на кога другог.

Члан 10.

Повластица престаје важити:

1. Кад јој истече рок од десет година односно повластице из тач. 1., 2., и 3. чл. 1. овог закона.

2. Кад јој истече рок од пет година односно повластице из тач. 4. члана 1. ов. закона.

3. Ако повластичар ма коју од обавеза не испуни после прве опомене у остављеном року који не може бити мањи од месец дана нити дужи од шест месеци.

4. Ако повластичар ову повластицу пренесе на другога без одобрења Министра Народне Привреде; и

5. Ако повластичар у своме подузећу обустави радњу на више од годину дана, а овај не буде могао оправдати таквим разлозима, које би му Министар Народне Привреде по саслушању Привредног Савета уважио.

Члан 11.

Ако одређени комесар на основи декларација и књига утврди, да је повластичар предмете, од којих је ослобођен плаћања царине и царинских такса другом уступио, а није употребио у свом подузећу Министар Народне Привреде казниће га у корист државне касе десетогубом таксом, коју би иначе на царинарници платио, да није био овим законом ослобођен од ових царинских такса.

Члан 12.

Овај закон ступа у живот пети дан пошто се обнародује.

Препоручујемо Нашем Министру Народне Привреде да овај закон обнародује, а свима Нашим Министрима, да се о извршењу његовом, колико се кога тиче, старају; властима пак заповедамо, да по њему поступају, а свима и свакоме, да му се покоравају.

21. јуна 1907. год.
у Београду.

П Е Т А Р с. р.

(М. П.)

*Видео и ставио државни печат,
чувар државног печата,
Министар правде,*

М. Трифковић с. р.

*Председник Министарског Савета,
Министар иностраних дела,*

Ник. П. Пашић с. р.

*Министар
просвете и црквених послова*

Андра Николић с. р.

*Министар војни
Почасни ађутант Њ. В. Краља,
генерал,*

Р. Путник с. р.

Министар финансија,

Д-р Л. Пачу с. р.

*Министар
народне привреде,*

К. Стојановић с. р.

Министар грађевина,

Ј. П. Јовановић с. р.

Министар правде,

М. Трифковић с. р.

*Министар
унутрашњих дела,*

Наст. Н. Петровић с. р.

МИ
ПЕТАР I
по милости Божјој и вољи народној
Краљ Србије

ПРОГЛАШУЈЕМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НА-
РОДНА СКУПШТИНА САЗВАНА У ПРВИ РЕДОВАН САЗИВ ЗА 1906.
ГОДИНУ НА СХХХИХ РЕДОВНОМ САСТАНКУ, ДРЖАНОМ 7. ЈУНА
1907. ГОДИНЕ, РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО:

ЗАКОН

повластици В. Шумахера и К. Шеуса, индустријалаца из В. Плана,
за подизање фабрике за клање и прераду меса свињског, говеђег,
живине као и њихових полупрерађевина и потпуних прерађевина у
виду сланине, саламе, кобасица, шунки, масти и т. д. за извоз,

који гласи:

Члан 1.

В. Шумахеру и К. Шеусу, индустријалцима из
В. Плана, даје се повластица за подизање фаб-
рике за клање и прераду меса: свињског, го-
веђег, живине као и њихових полупрерађевина
и потпуне прерађевине у виду: сланине, саламе,
кобасице, шунки, масти и т. д. за извоз са овим
олакшицама:

1. Повластичари се ослобођавају царине и
свију узгредних такса на увоз машина, машин-
ских делова, зачина разних, дасака, буради, хар-
тије за паковање, ексера и друге грађе и мате-
ријала што је потребно за рад и устројство
фабрике и њених принадлежности и повећање
предузећа за прераду отпадака кланичних и из-
раду разних производа као сапуна, брашна од
крви и т. д. а чега у земљи нема.

2. Ослобођавају се царине и свих узгредних такса на извоз свих прерађевина, на по се од плаћања државне трошарине на фабрикацију салама.

3. Повластичари се ослобођавају свих непосредних пореза, порезе на обрт и свих приреза државних.

4. Повластичарима ће се давати потребна количина соли за подужеће са 50% јевтиније од тарифе по којој Управа Државних Монопола буде у даном времену со продавала.

5. Повластичарима ће се подвозне цене на Српским Државним Железницама смањити са 25% испод тарифе за пренос свега потребног материјала као: грађе, машина, машинских делова, справа, алата и свих предмета потребних за повећавање рада и устројства предузећа а тако исто и за пренос њихових прерађевина кад их из земље извозе но само тако, да ово спуштање не иде испод режијских трошкова.

Члан 2.

Повластица ова трајаће десет година.

Члан 3.

Повластичари се обвезују:

а) да у предузеће у току прве године уложе 1.000.000 динара;

б.) да ће најдаље за месец дана од дана добијене повластице почети клање свиња, говеди и пернате живине за извоз из земље у закланом и прерађеном стању;

в.) да ће сваке године поклати и прерадити најмање десет хиљада комада свиња;

г.) да ће после годину дана у предузећу бити најмање половина раденика српских држављана.

Члан 4.

Повластичари су дужни фонду за обезбеђење радника и њихових породица, на случај болести, смрти и онеспособљена месечно полагати улоге

прописане законом о подизању домаће индустрије (члан 5. т. д.). А док се не донесе нарочити закон о осигурању раденика, фондовски ће се новац, у колико се не изда на лечење и лекове, полагати Управи Фондова свакога месеца на име „Фонда за осигурање раденика“

Нарочити правилник за извршење овог члана прописаће Министар народне привреде.

Члан 5.

Повластичари су дужни придржавати се свију закона и прописа који буду важили о фабрикама и фабричким радњама, а тако исто придржавати се и свију полицијско-санитетских и ветеринарских прописа.

Постројење се мора тако поставити и машине, точкови и каиши оградити, да би се отклонила свака могућа повреда сакаћења, унесређења и смртни случајеви.

Члан 6.

Повластичари су дужни у року од године дана своју фабрику потпуно уредити.

По истеку једногодишњег рока, Министар Народне Привреде одредиће на трошак повластичара стручну комисију, да прегледа подужеће и оцени да ли оно одговара свима условима из овог закона.

Члан 7.

Поред трговачких књига, о којима говори глава II трговачког законика, повластичари су дужни водити још и уредне књиге о увозу свега материјала, потребног за рад и прераду у подужећу и о утрошку његовом.

Члан 8.

У циљу сталног надзора над овом фабриком, односно вршења овог закона, Министар Народне Привреде може наређивати повремене преглед

овог повлашћеног подuzeћа и тражити од њега тачне податке о целокупном раду и развиту његовом.

Повластичари су дужни Министровим комесарима показати све просторије, прибор и књиге подuzeћа, и ставити на расположење све податке потребне за преглед стања и рада његовог.

Члан 9.

Повластичари не могу без одобрења Министра Народне Привреде пренети ову повластицу ни на ког другог, осим на своје законите, наследнике.

Члан 10.

Повластица ова престаје важити:

- 1., кад јој истече рок од десет година рачунајући од дана њеног ступања у живот;
- 2., ако повластичари ма коју од прописаних обавеза не испуне, после прве опомене у остављеном року, који не може бити мањи од месец дана ни дужи од шест месеци;
- 3., ако повластичари ову повластицу пренесу на другог без одобрења Министра Народне Привреде; и
- 4., ако повластичари у својој фабрици обуставе радњу на више од годину дана, а ово не буду могли оправдати таквим разлозима, које би им Министар Народ. Привреде по саслушању Привредног Савета уважио.

Члан 11.

Ако одређени комесари на основу декларација и књига утврде, да су повластичари предмете од којих су ослобођени плаћања царине и царинских такса другоме уступили; а нису их употребили у својој фабрици, Министар Народне Привреде казниће их у корист државне касе десето-губом таксом, коју би иначе на царинарници платили, да нису били овим законом ослобођени од ових царинских такса.

Члан 12.

Овај закон ступа у живот пети дан пошто се обнародује.

Препоручујемо Нашем Министру народне привреде, да овај закон обнародује, свима Нашим Министрима да се о извршењу његову старају; властима пак заповедамо, да по њему поступају а свима и свакоме да му се покорavaju.

20. јуна 1907. године
у Београду.

П Е Т А Р с р.

(М. П.)

*Видео и ставио државни печат,
члан државног печата,
Министар правде,*

М. Трифовић с. р.

*Председник Министарског Савета,
Министар Иностранних Дела,*

Ник. П. Пашић с. р.

*Министар
Провсете и Црквених Послова,*
Анд. Николић с. р.

*Министар Војни,
почасни абугант Њ. В. Краља,
генерал,*

Р. Путник с. р.

*Министар Финансија,
Д-р Л. Пачу* с. р.

Министар Народне Привреде,
К. Стојановић с. р.

*Министар Грађевина,
Јов. П. Јовановић* с. р.

*Министар Правде,
М. Трифовић* с. р.

*Министар
Унутрашњих Дела,
Наст. Н. Петровић* с. р.

МИ
П Е Т А Р I

по милости Божјој и вољи народној

Краљ Србије

ПРОГЛАШУЈЕМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА, САЗВАНА У ПРВИ РЕДОВНИ САЗИВ ЗА 1. ОКТОБАР 1906. ГОДИНЕ, НА СВОМЕ СЛП. РЕДОВНОМ САСТАНКУ ДРЖАНОМ 23. ЈУНА 1907. ГОДИНЕ РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО:

ЗАКОН

О

**ПОВЛАСТИЦИ МИЛИВОЈА М. ПОПОВИЋА ЗА ПОДИЗАЊЕ
ФАБРИКЕ СТАКЛА**

који гласи:

Члан 1.

Миливоју М. Поповићу, трговцу из Београда даје се повластица на десет година да може у границама Краљевине Србије, а са олакшицама које се предвиђају у овом закону, фабричким начином производити стакло, с тим да се овим ни у колико не ограничава производња стакла у земљи.

Члан 2.

Повластичару се допушта да може за време од десет година слободно од царине и свију уз-

гредних такса које се на царинарницама плаћају, увозити:

а.) сву потребну машинерију, машинске делове и кајише за машине, справе, алате и све друго што служи за уредбу (инсталирање) подuzeћа;

б.) грађу од ма каквог материјала, која је потребна за подизање подuzeћа, ако је у земљи нема;

в.) хемикалије, потребне за рад и прерађевине у колико се не би могле у земљи набавити;

г.) минерално и биљно уље за машинерије у колико се не би могло у земљи набавити.

Члан 3.

Повластичар се за време од десет година ослобођава непосредних пореза; пореза на обрт и свих приреза: државних, окружних, среских и општинских.

Члан 4.

Дозвољава се повластичару, за време од десет година, слободан извоз његових фабричких производа од царине и узгредних такса, које се на царинарницама наплаћују.

Но за сваку извозну експедицију оваквих производа повластичар је дужан поднети царинарницама уверење надлежне општинске власти о томе, да су ови производи израђени у његовој фабрици.

Члан 5.

Повластичару се допушта сеча грађе и дрва за гориво за производњу стакла у државним шумама по такси за онолико, колико је потребно за његово подuzeће под условом да врши експлоа-

тацију по привредном плану (чл. 31. закона о шумама).

Члан 6.

Повластичару се даје право да добија угаљ из државних рудника, ако би их и кад држава имала, по цени колико државу стаје и у колико претиче преко њених потреба.

Члан 7.

Повластичару се допушта да са државног или општинског земљишта вади: кварц, камен, песак, шљунак, лапорце, гипс, глиновите земље и друге сличне материје потребне за подизање подuzeћа и за производњу стакла.

Члан 8.

Повластичару се уступа бесплатна службеност државног земљишта за грађење путова, железница, водовода и канала, ради везивања подuzeћа са путовима, железницама и водама.

Члан 9.

Повластичару се смањује на српским државним железницама подвозна цена за 25% испод тарифе за пренос грађе, машина и њихових делова, справа, алата, сировина, полупрерађевина и свега осталог што је потребно за грађење, уредбу и рад предузећа; а тако исто и за пренос његових прерађевина извоза. Но подвознина ни у ком случају не може сићи испод режијских трошкова.

Члан 10.

Повластичар је дужан уложити у подuzeће најмање 150.000 динара.

Члан 11.

Повластичар је дужан завести најсавршенији начин прерађивања сировина.

Члан 12.

Повластичар је дужан придржавати се свију закона и прописа, који буду важили о фабрикама и фабричким радњама, а тако исто придржавати се и свију полицијско-санитетских прописа. По-стројење се тако мора поставити и машине, главне и споредне, точкови и кајиши оградити, да би се отклонила свака могућност повреда, сакаћења, унесрећења и смртних случајева.

Члан 13.

Повластичар је дужан у року од годину дана своју фабрику потпуно уредити.

По истеку једногодишњег рока, Министар Народне Привреде одредиће на трошак повластичара стручну комисију да прегледа подузеће и оцени да ли оно одговара свима условима из овог закона.

Члан 14.

Кауција у 4.500 динара, коју је повластичар положио Министарству Народне Привреде за сигурност испуњења обвеза прописаних у чл. 10. и 13. вратиће му се кад комисија одређена за преглед предузећа утврди да су те обавезе испуњене.

Члан 15.

Повластичар је дужан после 5. година у фабрици имати најмање половину радника српских држављања.

Члан 16.

Повластичар је дужан фонду за обезбеђење радника и њихових породица на случај болести, смрти и онеспособљења месечно улагати улоге прописане законом о подизању домаће индустрије (чл. 5. тач. д.). А док се не донесе нарочити закон о осигурању радника, фондовски ће се новац у колико се не изда на лечење и лекове, полагати Управи Фондова свакога месеца на име „Фонда за осигурање раденика“.

Нарочити правилник за извршење овога члана прописаће Министар Народне Привреде.

Члан 17.

Поред трговачких књига о којима говори глава II трговачког законика, повластичар је дужан водити још и уредне књиге о увозу свега материјала, потребног за рад и прераду у подузећу и утрошку његовом.

Члан 18.

У циљу сталног надзора над овом фабриком односно вршења овог закона, Министар Народне Привреде може наређивати повремено преглед овог повлашћеног подузећа, и тражити од њега тачне податке о целокупном раду и развоју његовом.

Повластичар је дужан Министровим комесарима показати све просторије, прибор и књиге подузећа и ставити на расположење све податке потребне за преглед стања и рада његовог.

Члан 19.

Повластичар не може без одобрења Министра Народне Привреде пренети ову повластицу

ни на кога другог, осим на своје законите наследнике.

Члан 20.

Повластица ова престаје важити:

- 1.) кад јој истече рок од десет година рачунајући од дана њеног ступања у живот;
- 2.) ако повластичар ма коју од прописаних обвеза не испуни после прве опомене у остављеном року, који не може бити мањи од месец дана, нити дужи од шест месеци;
- 3.) ако повластичар ову повластицу пренесе на другога без одобрења Министра Народне Привреде; и
- 4.) ако повластичар у својој фабрици обустави радњу на више од годину дана, а ово не буде могао оправдати таквим разлозима, које би му Министар Народне Привреде по саслушању Привредног Савета уважио.

Члан 21.

Ако одређени комесари на основи декларација и књига утврде да је повластичар предмете од којих је ослобођен плаћања царине и царинских такса другом устуци, а није употребио у својој фабрици, Министар Народне Привреде казниће га у корист државне касе десетогубом таксом коју би иначе на царинарници платио, да није био овим законом ослобођен од ових царинских такса.

Члан 22.

Овај закон ступа у живот пети дан пошто се обнародује.

Препоручујемо Нашем Министру Народне Привреде, да овај закон обнародује, а свима Нашим Министрима, да се о извршењу његовом,

колико се кога тиче, старају; властима пак заповедамо, да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

7. јула 1907. год.
у Београду.

П Е Т А Р с. р.

(М. П.)

*Видео и ставио државни печат,
чувар државног печата,
Министар правде,*

М. Трифковић с. р.

*Председник Министарског Савета,
Министар иностраних дела,*

Ник. П. Пашић с. р.

*Министар
просвете и црквених послова,*

Анд. Николић с. р.

*Министар војни,
почасни ађутант Њ. В. Краља,
генерал,*

Р. Путник с. р.

*Заступник
Министра финансија,*

*Министар
народне привреде,*

К. Сојановић с. р.

Министар грађевина,

К. Стојановић с. р.

Министар грађевина,

Јов. П. Јовановић с. р.

Министар правде,

М. Трифковић с. р.

*Министар
унутрашњих дела,*

Наст. Н. Петровић с. р.

МИ
ПЕТАР I

по милости Божјој и вољи народној
Краљ Србије

ПРОГЛАШУЈЕМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НА-
РОДНА СКУПШТИНА, САЗВАНА У ПРВИ РЕДОВАН САЗИВ ЗА 1.
ОКТОБАР 1906. ГОДИНЕ, НА СВОМЕ СЛП РЕДОВНОМ САСТАНКУ
ДРЖАНОМ 23. ЈУНА 1907. ГОДИНЕ, РЕШИЛА И ДА СМО МИ
ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО :

ЗАКОН

О

повластици Илије Лицикаса индустријалца из Крагујевца и Компаније
за подизање фабрике за прераду и конзервисање сваковрсног по-
врћа и воћа за јело и људску храну у опште и израду конзерва
од меса и хранљивих делова домаћих животиња.

који гласи :

Члан 1.

Илији Лицикасу индустр. из Крагујевца и ком-
панији даје се повластица на десет година, да могу
у границама Краљевине а са олакшицама, које
се предвиђају у овом закону фабричким начином
прерађивати и конзервирати сваковрсно поврће
и воће за јело и људску исхрану у опште и из-
рађивати конзерве од меса и хранљивих делова

домаћих животиња, с тим да се овим ни у колико не ограничава слична производња у земљи.

Члан 2.

Повластичарима се допушта да могу за време од десет година, слободно од царине и свију узгредних такса, које се на царинарницама плаћају увозити:

а. машине, машинске делове, кајишеве за машине, справе, алате и све друго што служи за уредбу (инсталацију) подузећа;

б. судова стаклених, земљаних, порцуланских, дрвених или металних, потребних за чување и ношење прерађеног поврћа, воћа или меса као што су: бели плех за судове (Zinnblech) платно, пергамената и хартија свију врста за паковање и натписе и жице или конац за завоје чега нема у земљи;

в. стране сировине потребне им за прерађивање којих у земљи нема никако или их нема у довољној количини и одређеној каквоћи.

Члан 3.

Повластичарима се допушта да могу за време од десет година слободно од царине и свију узгредних такса, које се на царинарницама плаћају, изозити своје прерађевине.

Члан 4.

Повластичари се за време од 10 година ослобођавају од плаћања пореза, државних приреза као и државне трошарине на домаћи шећер само за прерађевине, које се буду извезле на страну.

Колика је количина шећера била потребна за њихову производњу утврдиће се преко стручњака.

Члан 5.

Повластичарима се смањује на српским државним железницама подвозна цена 25% испод тарифе за пренос: грађе машина и њихових делова, справа, алата, сировина, полупрерађевина и свега осталог што је потребно за грађење, уредбу и рад предузећа, а тако исто и за пренос њихових прерађевина кад их из земље извозе. Но подвознина ни у ком случају не може сићи испод режијских трошкова.

Члан 6.

Повластичарима се даје право сече грађе по такси у државним шумама потребне за ово подузеће.

Члан 7.

Повластичарима се даје првенствено право служити се водама из река, потока и водопада, придржавајући се прописа закона о водама и њиховој употреби.

Члан 8.

Повластичарима се даје право да за грађењи водовода и канала за довођење и одводђење воде потребне за заливање засејаних земљишта или за кретање машина, као и ради везивања подузећа са путовима, железницама и водама добијају бесплатно државна, општинска и приватна земљишта по закону о експропријацији.

Члан 9.

Повластичарима се даје право да са државног земљишта ваде бесплатно: камен, песак, шљунак, лапорце, гипс, глиновите земље и друге сличне материјале, потребне им за подизање и

рад подuzeћа, а са општинског по закону о експропријацији.

Члан 10.

Повластичарима се даје право да добијају угаљ из државних рудника по цени колико државу стаје, у колико претиче преко државних потреба.

Члан 11.

Повластичари су дужни уложити у предузеће најмање 50.000 динара.

Члан 12.

Повластичари су дужни завести савремени начин прерађивања сировина.

Члан 13.

Повластичари су дужни придржавати се свију закона и прописа који буду важили о фабрикама и фабричким радњама, а тако исто придржавати се свију полициско-санитетских прописа. Постројење се тако мора поставити и машине, главне и споредне, точкови и кајиши оградити, да би се отклонила сва могућност повреда, сакаћења, унесрећења и смртних случајева.

Члан 14.

Повластичари су дужни у року од једне године своју фабрику потпуно уредити.

По истеку једногодишњег рока, Министар Народне Привреде одредиће на трошак повластичара стручну комисију да прегледа и оцени да ли они одговарају свима условима из овога закона.

Члан 15.

Повластичари су дужни фонду за обезбеђење радника и њихових породица на случај болести, смрти и онеспособљења месечно улагати улоге, прописане законом о подизању домаће индустрије (члан 5. тач. д). А док се не донесе нарочити закон о осигурању радника фондовски ће се новац, у колико се не изда на лечење и лекове, полагати Управи Фондова сваког месеца на име „Фонда за осигурање радника.

Нарочити правилник за извршење овог члана прописаће Министар Народне Привреде.

Члан 16.

Поред трговачких књига о којима говори глава II. трг. законика, повластичари су дужни водити још и уредне књиге о увозу свега материјала, потребног за рад и прераду у подuzeћу и о утрошку његовом.

Члан 17.

У циљу сталног надзора над овом фабриком односно вршења овог закона Министар Народне Привреде може наређивати повремено преглед овог повлашћеног подuzeћа и тражити од њега тачне податке о целокупном раду и развиту његовом.

Повластичари су дужни Министровим комесарима показати све просторије, прибор и књиге подuzeћа и ставити на расположење све податке потребне за преглед стања и рада његовог.

Члан 18.

Повластица ова престаје важити:

1. Кад јој истече рок од десет година рачунајући од дана њеног ступања у живот;

2. Ако повластичари ма коју од прописаних обавеза не испуне после прве опомене у остављеном року, који не може бити мањи од месец дана, нити дужи од шест месеци;

3. ако повластичари ову повластицу пренесу на другог без одобрења Министра Народне Привреде; и

4. ако повластичари у својој фабрици обуставе радњу на више од годину дана и ово не буду могли оправдати таквим разлозима, које би им Министар Народне Привреде по саслушању Привредног Савета уважио.

Члан 19.

Повластичари не могу без одобрења Министра Народне Привреде пренети ову повластицу ни на кога другог, осим на своје законите наследнике.

Члан 20.

Ако одређени комесари на основу декларација и књига утврде, да су повластичари предмете, од којих су ослобођени плаћања царине и царинских такса, другом уступили а нису употребили у својој фабрици, Министар Народне Привреде казниће их у корист државне касе десетогубом таксом, коју би иначе на царинарници платили, да нису били овим законом ослобођени од ових царински такса.

Члан 21.

Овај закон ступа у живот пети дан пошто се обнародује.

Препоручујемо Нашем Министру Народне Привреде да овај закон обнародује, а свима Нашим Министрима, да се о извршењу његовом,

колико се кога тиче, старају; властима пак заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

7. јуна 1907. год.
у Београду.

П Е Т А Р С. Р.

(М. П.)

*Видео и ставио државни печат,
чувар државног печата,
Министар правде,*

М. Трифковић С. Р.

*Председник Министарског Савета,
Министар иностраних дела,*

Ник. П. Пашић С. Р.

*Министар
просвете и црквених послова*

Андра Николић С. Р.

*Министар војни
Почасни ађутант Ђ. В. Краља,
генерал,*

Р. Путник С. Р.

*Заступник
Министра финансија*

*Министар
народне привреде*

К. Стојановић С. Р.

*Министар
народне привреде,*

К. Стојановић С. Р.

Министар грађевина,

Ј. П. Јовановић С. Р.

Министар правде,

М. Трифковић С. Р.

*Министар
унутрашњих дела,*

Наст. Н. Петровић С. Р.

МИ
П Е Т А Р I
по милости Божјој и вољи народној
Краљ Србије

ПРОГЛАШУЈЕМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НА-
РОДНА СКУПШТИНА, САЗВАНА У ПРВИ РЕДОВАН САЗИВ ЗА 1. ОК-
ТОБАР 1906. ГОДИНЕ НА СВОМЕ СЛП. РЕДОВНОМ САСТАНКУ
ДРЖАНОМ 23. ЈУНА 1907. ГОДИНЕ, РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПО-
ТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО:

ЗАКОН

О

ПОВЛАСТИЦИ ЈАГОДИНСКЕ АКЦИОНАРСКЕ ФАБРИКЕ СТАКЛА

који гласи:

Члан 1.

Јагодинској акционарској фабрици стакла даје се повластица на десет година да може у границама Краљевине Србије, а са олакшицама које се предвиђају у овом закону, фабричним начином производити стакло, с тим да се овим ни у колико не ограничава производња стакла у земљи.

Члан 2.

Повластичару се допушта да може за време од десет година слободно од царине и свију узгредних такса које се на царинарницама плаћају, увозити:

а) сву потребну машинерију, машинске делове и кајише за машине, справе, алате и све друго што служи за уредбу (инсталирање) подuzeћа;

б.) грађу од ма каквог материјала, која је потребна за подизање подuzeћа, ако је у земљи нема;

в.) хемикалије, потребне за рад и прерађевине у колико се не би могле у земљи набавити;

г.) минерално и биљно уље за машинерије у колико се не би могло у земљи набавити.

Члан 3.

Повластичар се за време од десет година ослобођава непосредних пореза, пореза на обрт и осталих државних дажбина.

Члан 4.

Дозвољава се повластичару, за време од десет година, слободан извоз његових фабричких производа од царине и узгредних такса, које се на царинарницама наплаћују.

Но за сваку извозну експедицију оваквих производа повластичар је дужан поднети царинарницама уверење надлежне општинске власти о томе, да су ови производи израђени у његовој фабрици.

Члан 5.

Повластичару се допушта сеча грађе и дрва за гориво за производњу стакла у државним шумама по такси за онолико, колико је потребно за његово подuzeће под условом да врши експлоатацију по привредном плану (чл. 31. закона о шумама).

Члан 6.

Повластичару се даје право да добија угаљ из државних рудника, ако би их и кад држава имала, по цени колико државу стаје и у колико претиче преко њених потреба.

Члан 7.

Повластичару се допушта да са државног земљишта вади: камен, кварц, песак, шљунак, лапорце, гипс, глиновите земље и друге сличне материјале потребне за подизање подuzeћа и за производњу стакла.

Члан 8.

Повластичару се уступа бесплатна службеност државног земљишта за грађење путова, железница, водовода и канала, ради везивања подuzeћа са путовима, железницама и водама.

Члан 9.

Повластичару се смањује на српским државним железницама подвозна цена за 25% испод тарифе за пренос грађе, машина и њихових делова, справа, алата, сировина, полупрерађевина и свега осталог што је потребно за грађење, уредбу и рад предузећа; а тако исто и за пренос његових прерађевина извоза. По подвознина ни у ком случају не може сићи испод режијских трошкова.

Члан 10.

Повластичар је дужан уложити у подuzeће најмање 500.000 динара.

Члан 11.

Повластичар је дужан завести најсавршенији начин прерађивања сировина.

Члан 12.

Повластичар је дужан придржавати се свију закона и прописа, који буду важили о фабрикама и фабричким радњама, а тако исто придржавати се и свију полицијско-санитетских прописа. Постројење се тако мора поставити и машине, главне и споредне, точкови и кајиши оградити, да би се отклонила свака могућност повреда, сакаћења, унесрећења и смртних случајева.

Члан 13.

Повластичар је дужан у року од годину дана своју фабрику потпуно уредити.

По истеку једногодишњег рока, Министар Народне Привреде одредиће на трошак повластичара стручну комисију да прегледа подuzeће и оцени да ли оно одговара свима условима из овог закона.

Члан 14.

Кауција у 4.500 динара, коју је повластичар положио Министарству Народне Привреде за си-

гурност испуњења обвеза прописаних у чл. 10 и 13. вратиће му се кад комисија одређена за преглед предузећа утврди да су те обвезе испуњене.

Члан 15.

Повластичар је дужан после 5 година у фабрици имати најмање половину радника српских држављана.

Члан 16.

Повластичар је дужан фонду за обезбеђење радника и њихових породица на случај болести, смрти и онеспособљења месечно улагати улоге прописане законом о подизању домаће индустрије (чл. 5. тач. д.).

А док се не донесе нарочити закон о осигурању радника, фондовски ће се новац, у колико се не изда на лечење и лекове, полагати Управи Фондова свакога месеца на име „Фонда за осигурање радника“.

Нарочити правилник за извршење овога члана прописаће Министар Народне Привреде.

Члан 17.

Поред трговачких књига о којима говори глава II трговачког законика, повластичар је дужан водити још и уредне књиге о увозу свега материјала, потребног за рад и прераду у подuzeћу и утрошку његовом.

Члан 18.

У циљу сталног надзора над овом фабриком односно вршења овог закона, Министар Народне Привреде може наређивати повремено преглед овог повлашћеног подuzeћа, и тражити од њега тачне податке о целокупном раду и развоју његовом.

Повластичар је дужан Министровим комесарима показати све просторије, прибор и књиге по-

дузећа и ставити на расположење све податке, потребне за преглед стања и рада његовог.

Члан 19.

Повластичар не може без одобрења Министра Народне Привреде пренети ову повластицу ни на кога другог, осим на своје законите наследнике.

Члан 20.

Повластица ова престаје важити:

1.) Кад јој истече рок од десет година рачунајући од дана њеног ступања у живот;

2.) ако повластичар ма коју од прописаних обвеза не испуни после прве опомене у остављеном року, који не може бити мањи од месец дана, нити дужи од шест месеци;

3.) ако повластичар ову повластицу пренесе на другог без одобрења Министра Народне Привреде; и

4.) ако повластичар у својој фабрици обустави радњу на више од годину дана, а ово не буде могао оправдати таквим разлозима, које би му Министар Народне Привреде по саслушању Привредног Савета уважио.

Члан 21.

Ако одређени комесари на основи декларација и књига утврде да је повластичар предмете од којих је ослобођен плаћања царине и царинских такса другом уступио, а није употребио у својој фабрици, Министар Народне Привреде казниће га у корист државне касе дестогубом таксом коју би иначе на царинарници платио, да није био овим законом ослобођен од ових царинских такса.

Члан 22.

Акције јагодинске акционарске фабрике стакла могу се примати као кауција на државним, окружним, среским и општинским касама, а по уплаћеној вредности ако буду на берзи котиране.

Члан 23.

Овај закон ступа у живот пети дан пошто се обнародује.

Препоручујемо Нашем Министру Народне Привреде да овај закон обнародује, а свима Нашим Министрима, да се о извршењу његовом, колико се кога тиче, старају; властима пак заповедамо, да по њему поступају, а свима и свакоме да му се поковавају.

7. јула 1907. год.
у Београду.

П Е Т А Р С. Р.

(М. П.)

Видео и ставно државно печат,
чувар државног печата,
Министар правде,

М. Трифковић С. Р.

Председник
Министарског Савета,
Министар Иностранних Дела,
Ник. П. Пашић С. Р.

Министар
Просвете и Црквених Послова,
Анд. Николић С. Р.

Министар војни,
Почасни ађутант Њ. В. Краља
ђенерал,
Р. Путник С. Р.

Заступник
Министра финансија,
Министар
народне привреде,
К. Стојановић С. Р.

Министар
Народне Привреде,
К. Стојановић С. Р.
Министар грађевина,
Јов. П. Јовановић С. Р.

Министар Правде,
М. Трифковић С. Р.

Министар
унутрашњих дела,
Наст. Н. Петровић С. Р.

